

KVINDESTEMMERETS-BLADET.

Oversigt over Stemmeretsarbejdet i de Lande, der med Danmark er indtraadt i Alliancen.

Udgivet af Kvindevalgretsklubben.
Led af: «International Woman Suffrage Alliance.»

Prisen for Aaret 1908 er Kr. 1,89 for indenbyes og Kr. 1,98 for udenbyes
Subskribenter. — De 6 Eksemplarer fra 1907 med Portraiter af Mrs Chapman
Catt, Fru Qvam, Frk. Lucina Hågman og Fru Holmgren, kan endnu erholdes
for 60 Øre. — Bestilles gennem alle Postkontorer.

Den svenska rösträttsrörelsen och dess organisation.

I Sverige har kvinnorösträttsrörelsen haft en i många avseenden märklig utveckling. Tvänne särdrag böra särskilt uppmärksammas: rörelsens snabba spridning och den stora enigheten bland alla samhällsklassers kvinnor. Detta förhållande beror på många orsaker, av vilka jag blott vill nämna ett par. De svenska kvinnorna hava under mer än en generation lärt sig arbetets heder och den självaktning, som följer med förmågan att förvärva sitt eget uppehälle. Flertalet unga kvinnor välja sig ett arbetsområde, även utan ekonomiskt tvång, drivna av känslan att vilja göra nytta i livet. Det finnes därför ingen social skiljemur mellan de utåt arbetande kvinnorna och övriga kvinnor. Arbetets ära även för kvinnorna har gått in i det allmänna medvetandet, och denna uppfattning utgör en länk mellan alla samhällsklassers kvinnor. Dessutom ligger insikten av organisationens betydelse och den därmed förbundna disciplinens nödvändighet i det svenska lynnet.

Marken var sålunda i visst avseende väl beredd, då i juni 1902 den första rösträttsföreningen bildades i Stockholm. Hur hastigt rörelsen utbreddes sig i vårt vidsträckta land, kan lättast överskådas genom antalet årligen bildade föreningar.

Vid 1904 års slut funnos 35, vid 1905:s 47, vid 1906 års slut 73 föreningar, och vid årsskiftet 1907 hade de vuxit till 117, d. v. s. 39 föreningar hade bildats under det senaste året. Nu äro vi redan uppe i 122 stycken. Den första tiden var det förenat med möda och besvär att bilda föreningar, nu går det nästan av sig själv, stundom utan all hjälp utifrån, i de flesta fall efter ett enda föredrag av någon kvinnlig rösträttstalare, av vilka det nu finnes många. Fru A. M. Holmgren bildade flertalet föreningar under den svåraste tiden, men sedan hon tyvärr av sjukdom under de senaste två åren varit hindrad att delta i arbetet annat än undantagsvis, har

Frk. Anna Whitlock.

med den växande rörelsen allt fler kvinnliga talare uppstått.

Vår organisation plägar uppskattas som synnerligen effektiv, på en gång smidig och stark, med utrymme för den enskilda rösträttsföreningens frihet och initiativ, på samma gång som den hastigt kan ena alla i ett snabbt gemensamt uppträdande. Då den i Danmark nyligen bildade organisationen tyckes vara ordnad efter samma plan, kan en kort redogörelse för den svenska organisationens huvuddrag möjligen intressera danska kvinnor.

Under den allra första tiden kom den inom huvudstaden bildade första föreningen att spela en viktig roll som ledare av hela rörelsen, men redan i mars 1903 sammanträdde delegerade från dåvarande föreningar för att antaga stadgar och bilda en Landsförening för kvinnans politiska rösträtt. Denna började sin funktion med januari 1904. Landsföreningen är en sammanslutning av lokalföreningarna, vilka äro spridda över hela

landet från Lappland till Skåne. Den leder rörelsen genom sin centralstyrelse, som består av en medlem från varje lokalförening och vald av denna. Oftast är lokalföreningens centralstyrelsemedlem tillika föreningens ordförande, men stadgarna lämna full frihet i detta avseende. Endast lokalföreningen i Stockholm har rätt att välja tre centralstyrelsemedlemmar. Bland dem väljer sedan centralstyrelsen Landsföreningens ordförande, sekreterare och skattmästare. Dessa tre bilda ett verkställande utskott (kännt som V. U.), som har att bringa alla centralstyrelsens beslut i verkställighet.

Sedan Landsföreningens stiftande har undertecknad haft äran vara dess ordförande, de båda andra platserna ha innehafts av fru A. M. Holmgren och fröken Gertrud Adelborg. Men då den förra genom sina talrika resor ofta hindrades att deltaga i Verkställande Utskottets arbete, valdes hon 1907 till Landsföreningens resetalare och efterträdades av fröken Signe Bergman som sekreterare; fröken Gertrud Adelborg, som våren 1907 flyttade från Stockholm, ersattes med doktor Lydia Wahlström.

Samarbetet inom centralstyrelsen sker dels vid ett stort årligt möte (av pressen vanligen kallat kvinnoriksdagen), som i allmänhet hålles under första hälften av januari månad och på skilda platser i Sverige. Vid dessa centralstyrelsemöten, som dels hålla enskilda sammanträden, dels halv-enskilda, till vilka lokalföreningarnas medlemmar hava tillträde, dels ett eller två offentliga möten för att göra propaganda för rörelsen, avgöras en massa ärenden och viktiga diskussioner hållas.

Pressen uppmärksammar mycket centralstyrelsemötena, och de största tidningarna pläga sända specialkorrespondenter till dem. Endast de närvarande centralstyrelsemedlemmarna äga rösträtt liksom naturligtvis suppleanterna i funktion. Övriga suppleanter ha rätt att närvara och även att deltaga i diskussionen, men få ej rösta.

Mellan årsmötena utsänder Verkställande utskottet förslag, upplysningar, frågor, litte-